

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA – klasy 1a, 1b, 1c, 1d, 1e
Rok szkolny 2018 / 2019

1. Składniki stanowiące przedmiot oceniania:

Ocenianie ucznia w procesie kształcenia z edukacji dla bezpieczeństwa powinno dać odpowiedź, w jakim stopniu w obrębie określonego zagadnienia uczeń:

- Rozumie pojęcia z nim związane.
- Rozróżnia struktury obronności państwa, rozumie ich rolę oraz zna formy spełniania powinności obronnych przez organy administracji i obywateli.
- Zna zasady planowania i organizowania działań oraz postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia życia, zdrowia lub mienia.
- Umie udzielać pierwszej pomocy poszkodowanym w różnych stanach zagrażających życiu i zdrowiu.
- Opanował materiał nauczania z danego semestru czy roku.
- Aktywnie uczestniczy w zajęciach.
- Prezentuje wyniki swojej pracy w różnych formach.
- Uczestniczy w pracy pozalekcyjnej, konkursach, olimpiadach.
- Umie stosować swoje wiadomości i umiejętności z edukacji dla bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów z innych dziedzin życia.

2. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia. Kategorie i atrybuty ocen cząstkowych.

Określenie stopnia opanowania przez ucznia wymogów edukacyjnych umożliwią:

Kategoria oceny	Waga oceny	Atrybut oceny – licz/nie licz do średniej
Sprawdziany z 5 jednostek lekcyjnych, poprawy sprawdzianów	2	Tak
Sprawdzian umiejętności praktycznych i jego poprawa	2	Tak
Testy semestralne (jednokrotnego wybor.)	2	Tak
Odpowiedź ustna	2	Tak
Kartkówki	1	Tak
Przygotowane i omówione referaty	1	Tak
Zadanie domowe	1	Tak
Zeszyt ćwiczeń	1	Tak
Aktywność na lekcji	1	Tak
Praca w grupie	1	Tak
Osiągnięcia w konkursie szkolnym	3	Tak
Osiągnięcia w Olimpiadzie Pierwszej Pomocy, Olimpiadzie Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności	6	Tak
Udział w zajęciach dodatkowych – SzKPP	3	Tak
Prowadzenie zajęć	1	Tak
Nieprzygotowanie do zajęć		Nie
Poprawa I semestru		Nie
Nieobecność na sprawdzianie, teście, sprawdzianie umiejętności praktycznych - zero		Nie

W semestrze uczeń powinien otrzymać minimum 3 oceny cząstkowe z różnych form oceniania.

3. KRYTERIA UZYSKIWANIA OCEN CZĄSTKOWYCH:

Poziom osiągnięć koniecznych. Na ocenę dopuszczającą uczeń powinien:

- Wymienić polityczne uwarunkowania bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej;
- Podać formy spełniania obowiązku obrony kraju;
- Podać swoje powinności obronne;
- Wymienić rodzaje broni;
- Opisać ruchome i nieruchome dobra kultury;
- Wymienić zasady prawa humanitarnego;
- Podać zadania obrony cywilnej;
- Rozróżnić dźwięki sygnałów alarmowych;
- Opisać drogi ewakuacyjne z budynku szkolnego;
- Zaproponować etatowe i zastępcze środki ochrony indywidualnej;
- Wymienić rodzaje budowli ochronnych i opisać ich przeznaczenie;
- Przedstawić cele i sposoby ochrony zwierząt;
- Podać rodzaje współczesnych zagrożeń;
- Przedstawić sposoby sygnalizacji potrzeb podczas zagrożeń;
- Opisać przyczyny awarii, katastrof i pożarów;
- Opisać swoje zachowanie w sytuacji porwania, zauważenia pakunku niewiadomego pochodzenia w szkole;
- Zdefiniować słowo panika, terroryzm;
- Przedstawić schemat postępowania na miejscu zdarzenia;
- Podać zawartość apteczki samochodowej, pierwszej pomocy i domowej;
- Wezwać służby ratownicze;
- Udzielić drogi oddechowej poszkodowanego;
- Rozpoznać zatrzymanie krążenia;
- Podać sposoby zapobiegania ciałom obcym w drogach oddechowych;
- Podać sposoby tamowania krwotoków i wybrać do tej czynności odpowiednie materiały;
- Opisać objawy i udzielić pomocy poszkodowanemu ze skrzyżowaną kończyną;
- Opisać oparzenia i ich stopnie.
- Wykonywać samodzielnie lub z pomocą nauczyciela proste ćwiczenia i polecenia.
- Współpracować w zespole przy wykonywaniu zadań praktycznych.
- Ze sprawdzianów testowych otrzymać **40 – 49 %** punktów możliwych do uzyskania.
- Prowadzić przedmiotowy zeszyt ćwiczeń.

Poziom osiągnięć podstawowych. Na ocenę dostateczną uczeń powinien:

- Wymienić elementy Systemu Obronnego Rzeczypospolitej Polskiej;
- Przedstawić Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej;
- Scharakteryzować służbę wojskową, powszechną samoobronę ludności;
- Scharakteryzować poszczególne rodzaje broni masowego rażenia;
- Scharakteryzować środki ochrony przed bronią konwencjonalną i masowego rażenia;
- Przedstawić dokumenty międzynarodowego prawa humanitarnego;
- Opisać oznakowanie dóbr kultury;
- Scharakteryzować zachowanie się ludności po usłyszeniu sygnałów alarmowych;
- Scharakteryzować oznakowanie dróg ewakuacyjnych;
- Scharakteryzować zastępcze środki ochrony indywidualnej;
- Opisać zasady zachowania w budowlach ochronnych;
- Zabezpieczyć pomieszczenia dla zwierząt gospodarskich;
- Przedstawić zasady postępowania podczas sytuacji kryzysowych w górach, nad wodą, podczas nawałnicy, huraganowego wiatru;
- Omówić sposób postępowania na wypadek powodzi;
- Scharakteryzować skutki awarii, katastrof, pożarów;
- Opisać swoje postępowanie w czasie ataku terrorystycznego;
- Scharakteryzować czynności pierwszej pomocy;
- Rozpoznać niedrożność oddechową;

- Układać poszkodowanego w pozycji bocznej ustalonej;
- Podać schemat postępowania z nieprzytomnym bez oddechu, z krwotokiem, po oparzeniach cieplnych i słonecznych;
- Scharakteryzować urazy kostne.
- Rozumieć polecenia i instrukcje.
- Dokonywać selekcji i porównania poznanych zjawisk.
- Samodzielnie i poprawnie wykonywać proste ćwiczenia i zadania praktyczne.
- Samodzielnie zastosować zdobytą wiedzę w praktyce.
- Aktywnie uczestniczyć w pracach i zadaniach zespołowych.
- Ze sprawdzianów testowych otrzymać **50 – 65 %** punktów możliwych do uzyskania.
- Systematycznie prowadzić przedmiotowy zeszyt ćwiczeń.

Poziom osiągnięć rozszerzających *Na ocenę dobrą uczeń powinien:*

- Przedstawić elementy Systemu Obronnego Rzeczypospolitej Polskiej;
- Scharakteryzować zadania Wojsk Lądowych, Sił Zbrojnych, Sił Powietrznych, Marynarki Wojennej, Wojsk Specjalnych i Narodowych Sił Rezerwy;
- Przedstawić powinności obronne władz samorządowych;
- Przedstawić konwencjonalne środki rażenia;
- Scharakteryzować czynniki rażenia broni jądrowej, oddziaływanie na organizmy żywe;
- Przedstawić zasady ochrony ludności cywilnej zawarte w Międzynarodowym Prawie Humanitarnym;
- Przedstawić działalność różnych organizacji humanitarnych;
- Opisać elementy Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego;
- Przedstawić prawny aspekt ochrony dóbr kultury;
- Podać zasady zachowania się ludności po usłyszeniu alarmu;
- Opisać zasady ewakuacji w szkole i obowiązki poszczególnych osób przebywających w budynku podczas ewakuacji;
- Scharakteryzować środki ochrony zespołowej;
- Podać uwarunkowania i zasady ochrony zwierząt;
- Dokonać podziału zagrożeń występujących w Polsce i podać ich skutki;
- Zaproponować postępowanie dla swojej rodziny na wypadek powodzi;
- Podać zasady postępowania w szkole i domu na wypadek awarii, katastrofy lub pożaru;
- Przedstawić zasady postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa;
- Omówić sposoby zapobiegania panice;
- Wykonać resuscytację osobie dorosłej;
- Pomóc poszkodowanemu z niedrożnością;
- Stosować schemat postępowania na miejscu zdarzenia w sytuacji urazowej.
- Rozumieć polecenia i instrukcje.
- Znać omawianą na zajęciach problematykę na poziomie rozszerzonym oraz w sposób logiczny i spójny ją prezentować.
- Rozumieć omawiane treści i umieć wyjaśnić je innym.
- Uogólniać i formułować wnioski.
- Aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych.
- Poprawnie i sprawnie wykonywać ćwiczenia praktyczne i inne zadania.
- Samodzielnie i poprawnie zastosować zdobytą wiedzę w praktyce.
- Wykazywać zainteresowanie omawianą na zajęciach problematyką.
- Ze sprawdzianów testowych otrzymać **66 – 80 %** punktów możliwych do uzyskania.
- Systematycznie i starannie prowadzić przedmiotowy zeszyt ćwiczeń.

Poziom osiągnięć dopełniających *Na ocenę bardzo dobrą uczeń powinien wypełnić wymagania takie jak na ocenę dobrą i ponadto:*

- Scharakteryzować warunki bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej;
- Przedstawić zadania Służb Wywiadu Wojskowego i Służb Kontrwywiadu Wojskowego;
- Przedstawić powinności obronne instytucji i przedsiębiorstw;

- Dokonać porównania środków rażenia i środków ochrony przed siłą rażenia poszczególnych rodzajów broni;
- Scharakteryzować oddziaływanie TSP na organizmy żywe;
- Przedstawić prawne sposoby ochrony ofiar konfliktów o charakterze nie międzynarodowym;
- Scharakteryzować poszczególne elementy Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego;
- Opracować plan ewakuacji ludzi i mienia w miejscu zamieszkania;
- Być pomocnym w czasie ewakuacji w szkole;
- Posługiwać się środkami ochrony indywidualnej;
- Zaproponować ukrycie dla siebie na wypadek zagrożenia;
- Przedstawić i uzasadnić sposób postępowania ludności na terenach popowodziowych, w rejonie katastrofy budowlanej, skażonych chemicznie;
- Scharakteryzować czynniki wywołujące panikę i przeciwdziałać im;
- Wykonać badanie urazowe poszkodowanego;
- Wykonać resuscytację z defibrylacją;
- Rozpoznać wstrząs pourazowy i udzielić pomocy poszkodowanemu ze wstrząsem;
- Udzielić pomocy poszkodowanemu z urazami kostnymi i termicznymi, amputacją urazową;
- Umieć samodzielnie poszukiwać informacji w różnych źródłach oraz je selekcjonować.
- Właściwie interpretować nowe sytuacje i zjawiska, rozwiązywać problemy.
- Kierować pracą zespołu rówieśników.
- Ze sprawdzianów testowych otrzymać **81 – 90 %** punktów możliwych do uzyskania.
- Uczestniczyć w konkursach i zawodach właściwych dla przedmiotu i uzyskiwać wyróżniające wyniki na poziomie szkolnym.

Poziom osiągnięć ponadprogramowych *Na ocenę celującą uczeń powinien wypełnić wymagania takie jak na ocenę bardzo dobrą i ponadto:*

- Przedstawić udział Polskich Sił Zbrojnych w Siłach Pokojowych ONZ;
- Przedstawić szczegółowo Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej;
- Scharakteryzować służbę zawodową żołnierzy, wojskowe szkolnictwo zawodowe;
- Przedstawić szczegółowo konwencjonalne środki rażenia;
- Scharakteryzować realizację zadań OC w Polsce;
- Wymienić dobra kultury objęte ochroną specjalną i uzasadnić ją;
- Propagować pracę w wolontariacie;
- Przygotować plan działania członków rodziny po usłyszeniu sygnałów alarmowych i komunikatów ostrzegawczych;
- Przygotować i przedstawić zestaw zastępczych środków ochrony indywidualnej;
- Zaproponować sposoby przystosowania najbliższej budowli komunikacyjnej jako zbiorowego środka ochrony ludności;
- Opisać uwarunkowania ewakuacji I, II i III stopnia ludzi i zwierząt;
- Zaprojektować ewakuację w miejscu zamieszkania;
- Przeanalizować skutki zagrożeń dla mieszkańców kraju i zaproponować, jak ich uniknąć;
- Przedstawić postępowanie ze znalezionymi materiałami promieniotwórczymi;
- Zaprojektować akcję ratowniczą w miejscu zamieszkania w przypadku wystąpienia katastrofy budowlanej;
- Scharakteryzować współczesny terroryzm i jego skutki;
- Przedstawić przykłady panicznych zachowań i podać błędy w ich przewyciężaniu;
- Scharakteryzować zasady pierwszej pomocy i uzasadnić konieczność ich stosowania;
- Udzielić pomocy kolegom w szkole w sytuacji wystąpienia urazów;
- Wykonać resuscytację niemowlęcia;
- Scharakteryzować choroby układu kostnego i sposoby zapobiegania im;
- Rozpoznać krwawienie wewnętrzne i udzielić pomocy w przypadku krwotoku wewnętrznego;

- Przedstawić skutki nieumiejętnego udzielenia pomocy w różnych sytuacjach urazowych.
- Wykazywać szczególne zainteresowanie przedmiotem i literaturą popularnonaukową.
- Ze sprawdzianów testowych otrzymać **ponad 90 %** punktów możliwych do uzyskania.
- Uczestniczyć w konkursach i zawodach właściwych dla przedmiotu i uzyskiwać wyróżniające wyniki, godnie reprezentując szkołę.
- Podejmować się wykonania zadań dodatkowych (indywidualnie lub w zespole), znacznie wykraczających poza podstawę programową.

4. Stopień konwersji plusów i minusów na stopnie.

Podczas zajęć uczeń może otrzymywać plusy (+) za aktywny udział w zajęciach. Są one przeliczane według tabeli.

Ocena	Ilość plusów na uzyskanie określonego stopnia	Konwersja minusów
Niedostateczna		- - -
Dobra	+	
Dobra +	++	
Bardzo dobra	+++	
Celująca	++++	

W przypadku negatywnej aktywności /uczeń nie uczestniczy w zajęciach, zajmuje się czym innym, nie potrafi omówić – wymienić wcześniej omawianych treści/ uczeń może otrzymać minus (-). Przy kumulacji jeden minus oznacza utratę jednego plusa. Trzy minusy konwertowane są na ocenę niedostateczną (1) z aktywności na lekcji.

5. Szczegółowe kryteria oceniania oraz warunki poprawiania ocen.

OCENY PROGNOZOWANE, OCENA SEMESTRALNA I OCENA KOŃCOWA są wystawiane zgodnie z zasadami przedstawionymi w statucie LO III.

Ocena semestralna i końcoworoczna z przedmiotu ustalana jest na podstawie ocen cząstkowych ze sprawdzianów teoretycznych i praktycznych, testów, a także z odpowiedzi ustnych i kartkówek. Pod uwagę będą brane również oceny za aktywność na lekcji, prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń, odrabianie zadań domowych oraz udział w konkursach, olimpiadach itp.

Zgodnie ze Statutem Szkoły średnia prognozowana przez dziennik elektroniczny to średnia ważona ocen cząstkowych uzyskanych w danym okresie przez ucznia wyrażona w postaci dziesiętnej i przedstawia się następująco:

Ocena semestralna i końcoworoczna wystawiane są na podstawie tabeli konwersji ocen prognozowanych umieszczonych w statucie. Nauczyciel w ma prawo ocenę prognozowaną przez e - dziennik zmienić na ocenę wyższą lub niższą o stopień.

Ocena semestralna lub końcoworoczna mogą być niższe o stopień od oceny wynikającej z tabeli konwersji ocen prognozowanych jeśli:

- uczeń nie zaliczył wszystkich sprawdzianów /testów/ na ocenę pozytywną;
- zaliczał ponad połowę sprawdzianów w drugim terminie, a wynikało to z nieobecności nieusprawiedliwionej ucznia na sprawdzianie w pierwszym terminie;
- nie prowadził zeszytu przedmiotowego lub nie odrabiał zadań domowych (tzn. otrzymał co najmniej dwa razy oceny niedostateczne za nieprzygotowanie do zajęć)

Ocena semestralna lub końcoworoczna mogą być wyższe o stopień od oceny wynikającej z tabeli konwersji ocen prognozowanych, gdy:

- uczeń zaliczał więcej niż połowę sprawdzianów na najwyższe oceny (pisał najlepiej z całej grupy);
- uczeń wykazywał wyjątkowe zaangażowanie.

Uczeń otrzymuje ocenę celującą na koniec roku, jeżeli odnosił sukcesy w olimpiadzie /konkursie/ z pierwszej pomocy.

W przypadku wyraźnego postępu ucznia w drugim semestrze, niepowodzenia, które miały miejsce na początku pierwszego semestru, mogą być potraktowane jako oceny z nieco mniejszą wagą, co daje możliwość niewielkiego podwyższenia oceny końcowej w stosunku do średniej prognozowanej.

SPRAWDZIANY lub inne większe formy kontrolowania wiedzy i umiejętności (**test z rozdziału, semestru**), trwające całą jednostkę lekcyjną, są zapowiadane i wpisywane do TERMINARZA w dzienniku elektronicznym z minimum tygodniowym wyprzedzeniem. Sprawdzian powinien być przez nauczyciela poprawiony i oddany najpóźniej dwa tygodnie po napisaniu. **Termin ten ulega wydłużeniu** w przypadku czasowej nieobecności nauczyciela lub przerwy w zajęciach lekcyjnych o czas trwania nieobecności (przerwy w zajęciach).

Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną ze sprawdzianu /jest zobowiązany do jego poprawy/ lub dopuszczającą w pierwszym terminie sprawdzianu (testu lub sprawdzianu praktycznego) ma prawo do pisania sprawdzianu poprawkowego. Poprawa powinna odbyć się w terminie ustalonym przez nauczyciela, jednak nie później niż 2 tygodnie od dnia zwrotu prac pisemnych. Waga oceny z poprawy jest taka sama jak waga oceny poprawianej /czyli 2/.

Poprawa sprawdzianu może mieć formę pisemną lub ustną.

Test poprawiany jest tylko pisemnie.

Poprawy odbywają się podczas konsultacji po lekcjach.

Oceny uzyskane przez ucznia z poprawy sprawdzianu nie anulują ocen uzyskanych w pierwszym terminie.

Osoby nieobecne na sprawdzianie zobowiązane są do zaliczenia materiału w terminie wskazanym przez nauczyciela.

- Uczeń, który otrzymał ocenę „0”, ma obowiązek przystąpić do sprawdzianu (testu i sprawdzianu umiejętności) w terminie dodatkowym ustalonym przez nauczyciela.
- Ocena „0” oznacza jedynie fakt nieobecności ucznia na danej formie kontroli wiedzy lub umiejętności. Ocena ta nie ma wpływu na średnią prognozowaną prezentowaną w dzienniku.
- W przypadku, gdy ocena „0” jest wynikiem nieobecności przekraczającej 3 dni robocze, termin przystąpienia do sprawdzianu dodatkowego (testu i sprawdzianu umiejętności) powinien być uzgodniony z uczniem i uwzględniać czas niezbędny do nadrobienia przez ucznia zaległości.
- Nieusprawiedliwiona nieobecność ucznia na sprawdzianie (teście i sprawdzianie umiejętności) skutkuje oceną niedostateczną („1”) z wagą przypisaną danej kategorii ocen. Zapis stosuje się zarówno w odniesieniu do terminu pierwszego, jak i terminów dodatkowych zaliczenia.
- Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną („1”) z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie (teście i sprawdzianie umiejętności) może być dopuszczony do poprawy sprawdzianu (testu i sprawdzianu umiejętności) w terminie dodatkowym. Nowa ocena (uzyskana z poprawy) jest dopisywana w tym przypadku do oceny pierwotnej. Decyzję w sprawie dopuszczenia ucznia do sprawdzianu poprawkowego podejmuje nauczyciel.

KARTKÓWKI obejmują materiał z dwóch, maksymalnie trzech ostatnich lekcji. Zapowiedziane kartkówki należy obowiązkowo zaliczyć, a w przypadku otrzymania oceny nie-

dostatecznej (1) poprawić. Poprawa kartkówki może mieć formę pisemną lub ustną. Poprawy odbywają się podczas konsultacji po lekcjach.

Uczniowie, którzy w wyznaczonym terminie nie zaliczą kartkówki zapowiedzianej otrzymują ocenę niedostateczną (1).

Z kartkówek niezapowiedzianych ocen się nie poprawia.

Ocena z pracy pisemnej (sprawdzian z większej partii materiału – 5 tematów oraz test semestralny, kartkówka) zależy jest od liczby zdobytych punktów:

Ocena	Wartość punktowa wyrażona w %
Niedostateczna (1)	0 % - 39 %
Dopuszczająca (2)	40 % - 43 %
Dopuszczająca plus (2+)	44 % - 46 %
Dostateczna minus (3-)	47 % - 49 %
Dostateczna (3)	50 % - 54 %
Dostateczna plus (3+)	55 % - 60 %
Dobra minus (4-)	61 % - 65 %
Dobra (4)	66 % - 70 %
Dobra plus (4+)	71 % - 75 %
Bardzo dobra minus (5-)	76 % - 80 %
Bardzo dobra (5)	81 % - 85 %
Bardzo dobra plus (5+)	86 % - 90 %
Celująca (6)	ponad 90 %

ODPOWIEDZI USTNE obejmują materiał z dwóch ostatnich lekcji.

ZADANIA DOMOWE mogą mieć formę ustną lub pisemną. Brak zadania domowego skutkuje oceną niedostateczną. Poprawa oceny niedostatecznej polega na dostarczeniu zaległego zadania w formie pisemnej. Ocena z zadania domowego dostarczonego w innym terminie, aniżeli pierwotnym, nie anuluje oceny uzyskanej w pierwszym terminie.

REFERATY muszą być napisane na kartkach formatu A4. Podczas ich prezentacji nie mogą być odczytywane. Brak referatu w wyznaczonym terminie skutkuje oceną niedostateczną (1). Poprawa oceny niedostatecznej polega na dostarczeniu zaległego referatu. Ocena za referat dostarczony w innym terminie, aniżeli pierwotnym, nie anuluje oceny uzyskanej w pierwszym terminie.

Olimpiady i konkursy – za udział w olimpiadach i konkursach co najmniej na szczeblu okręgowym, można uzyskać ocenę bardzo dobrą (5) lub celującą (6), w zależności od rangi konkursu i zajętego miejsca.

6. Nieprzygotowanie do zajęć.

Uczeń ma prawo zgłosić na początku lekcji /podczas sprawdzania nieobecności/ nieprzygotowanie do zajęć. Uczeń ma prawo do jednego „nieprzygotowania” w semestrze. Niewykorzystane „nieprzygotowanie” nie można przenieść na następny semestr. Zgłoszone nieprzygotowanie zapisuje się w dzienniku symbolem „np”. Nie wolno zgłaszać nieprzygotowania w terminie zapowiedzianych sprawdzianów, testów, sprawdzianów umiejętności i kartkówek. Odstępstwem jest długotrwała usprawiedliwiona nieobecność, spowodowana np. chorobą.